

Kúria
végzése

Az ügy száma:	Bfv.II.757/2024/6.
A határozat szintje:	felülvizsgálat
A tanács tagjai:	Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke Dr. Boros Tibor, előadó bíró Dr. Harangozó Attila, bíró Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró Dr. Metzinger Márton, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	tanácsülés
Az ülés napja:	2024. november 14.
Az ügy tárgya:	járművezetés ittas állapotban vétsége
Terheltek:	...
Első fok:	Miskolci Járásbíróság, 9.B.2258/2022/7., ítélet, tárgyalás, 2023. január 26.
Másodfok:	Miskolci Törvényszék, 8.Bf.191/2023/7., végzés, nyilvános ülés, 2023. november 29.
Harmadfok:	-
Az indítvány előterjesztője:	Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya:	a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Miskolci Járásbíróság 9.B.2258/2022/7. számú ítéletét, valamint a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság 8.Bf.191/2023/7. számú végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

A megismételt elsőfokú eljárás lefolytatására a Debreceni Járásbíróságot, az esetleges másodfokú eljárás lefolytatására a Debreceni Törvényszéket jelöli ki.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] **I. 1.** A Miskolci Járásbíróság a megismételt eljárásban 2023. január 26-án meghozott 9.B.2258/2022/7. számú ítéletével a terheltet az ellene járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség a terhelt terhére bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést. A fellebbezést elbírálva a másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék a 2023. november 29-én meghozott 8.Bf.191/2023/7. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] 2. A felülvizsgálatban irányadó tényállás szerint a terhelt 2020. augusztus 6. napján 15 óra 50 perckor a település 1, utca 1-en a közúton ittas állapotban vezette a saját tulajdonát képező gépi meghajtású járművet (a MY1016 250 W 24V típusú elektromos rollert).

[4] A terhelt abban a tudatban vezette a tulajdonát képező, 250 watt teljesítményű elektromos rollert, hogy arra vonatkozóan korábban mind az általa megkeresett biztosító társaságtól, mind pedig a rendőr ismerőseitől azt a tájékoztatást kapta, hogy az elektromos roller jogi helyzete nincsen szabályozva, arra biztosítás nem köthető, s miután az nincsen nevesítve jogszabályban gépi meghajtású járműként, használhatja azt abban az esetben is, ha a vezetés megkezdése előtt szeszes italt fogyasztott.

[5] A terhelttel szemben rendőri intézkedésre került sor, melynek során a helyszínen alkalmazott LION 7979 D szonda 15 óra 50 perckor 0,43 mg/l értéket jelzett, ezért a rendőrkapitányságra előállították. A rendőrkapitányságon alkalmazott Drager Alcotest 9510 HU típusú ARMM-0290 gyári számú hiteles légalkoholmérő készülék 2020. augusztus 6. napján 16 óra 17 perckor 0,28 mg/l, míg 16 óra 50 perckor 0,23 mg/l értéket jelzett. Ezt követően a terhelttől 2020. augusztus 6. napján 17 óra 34 perckor levett vérminta etilalkohol-koncentrációja 0,43 g/l (ezrelék), míg 18 óra 04 perckor levett vérminta etilalkohol-koncentrációja 0,33 g/l (ezrelék) volt. A terhelt szervezetében a cselekmény idején 0,69 g/l (ezrelék) véralkohol koncentráció volt.

[6] **II.** A jogerős ítélettel szemben a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyben a felülvizsgálat jogszabályi alapjaként a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontját jelölte meg.

[7] Az indítvány indokolása szerint a Miskolci Járásbíróság a 9.B.2258/2022/7. számú ítéletével – társadalomra veszélyességben való tévedés okán – mentette fel a terheltet. A Miskolci Járásbíróság azonban nem rögzített a tényállásában olyan tény, amely tekintetében az elkövető tévedésben lett volna, s ezzel összhangban döntésének indokolását sem ténybeli, hanem társadalomra veszélyességben való tévedésre alapozta.

[8] Az ügyészség fellebbezése alapján másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék álláspontja szerint a terhelt nem a társadalomra veszélyességben volt tévedésben, hanem ténybeli tévedés okán mentette fel a terheltet. A határozat indokolása szerint a terhelt abban a tényben volt tévedésben, hogy az általa vezetett elektromos roller gépi meghajtású járműnek minősül-e, azaz a használatával a Btk. 236. § (1) bekezdése szerinti bűncselekmény elkövethető-e.

[9] A Miskolci Törvényszék által elvégzett tényállás kiegészítés sem konkretizál semmilyen olyan tudati tény, amely a ténybeli tévedés megállapításának alapjául szolgálhatna. A történeti tényállás ugyanis csak azt tartalmazza, hogy a terhelt milyen tartalmú felvilágosításokat kapott, azt azonban tudati tényként nem állapítja meg, hogy mi volt ezzel kapcsolatban a terhelt aktuális tudattartalma.

[10] Jelen ügyben a ténybeli tévedés kizárt, hiszen a terhelt tudta, hogy hol, mivel, milyen mennyiségű alkohol elfogyasztását követően közlekedik.

[11] Az ügyészi álláspont szerint az eljáró bíróságoknak a társadalomra veszélyességben való tévedés megállapíthatósága tekintetében elfoglalt álláspontja is ellentétes a vonatkozó anyagi jogi szabályok helyes értelmével.

[12] A büntethetőségi akadály még nem valósul meg azért, hogy az elkövető nincs tisztában a jogszabályok vagy a joggyakorlat konkrét tartalmával, vagy egy helyzetet jogilag bizonytalannak tekint.

[13] Ezen túlmenően, ha lenne is tévedés, annak alapos okra való visszavezethetősége – ami nem ténybeli, hanem jogi értékelés kérdése – szintén hiányzik. A terhelt konkrétan nem nevesített, le sem ellenőrizhető ismerőseire való hivatkozása legfeljebb célszerű védekezésnek, de alapos oknak nem tekinthető.

[14] Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy anyagi jogszabályt sértett a Miskolci Járásbíróság, amikor a terheltet felmentette, illetve a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság akkor, amikor a Miskolci Járásbíróság a terhelt felmentő ítéletét helybenhagyta.

[15] Mindezek alapján a főügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatokat helyezze hatályon kívül és a Miskolci Járásbíróságot utasítsa új eljárásra.

[16] A Legfőbb Ügyészség a BF.688/2024/3. számú átiratában a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát – annak helyes indokainál fogva – fenntartotta.

[17] A terhelt és védője az indítványra nem tett észrevételt.

[18] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.

[19] 1. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével mentette fel a terheltet [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont].

[20] Az ügyészség indítványában ezt állította, ezért az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[21] Az ügyészség jogosult a terhelt terhére felülvizsgálati indítványt előterjeszteni [Be. 651. § (1) bekezdés], amit a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított hat hónapon belül terjeszthet elő [Be. 652. § (3) bekezdés]. Jelen esetben az ügyészséggel a jogerős határozat közlésére 2023. november 29. napján, a felülvizsgálati indítvány előterjesztésére pedig 2024. május 28. napján került sor, így az indítvány joghatályos.

[22] A felülvizsgálati indítvány kézbesítése a védő részére 2024. szeptember 9-én, a terheltnek 2024. szeptember 17-én megtörtént, nyilvános ülés tartását [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont] nem indítványozták. A Kúria tanácsának elnöke egyéb okból sem tartotta szükségesnek nyilvános ülés tartását [Be. 660. § (2) bekezdés b) pont]. Ezért a Kúria az indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti főszabály alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben bírálta el.

[23] 2. A bíróság jogerős ítéletében büntethetőséget kizáró ok – tévedés [Btk. 20. § (1) bekezdés] – címén mentette fel a terheltet.

[24] A Kúria előrebocsátja, hogy felülbírálati jogköre a felülvizsgálatban kötött; a Be. 659. § (5) és (6) bekezdése értelmében a jogerős ügydöntő határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok

alapján, ezen túlmenően hivatalból csak az eljárásjogi felülvizsgálati okok [Be. 649. § (2) bekezdés] alapján bírálja felül.

[25] Ugyanakkor a felülvizsgálat tényálláshoz is kötött; a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[26] Ebből következik az, hogy ha a felülvizsgálat tárgya valamely büntethetőséget kizáró okra – jelen esetben tévedésre – vont jogi következtetés helyessége, annak megítélése csak és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat tényeinek figyelembevételével lehetséges (Bfv.II.310/2023/16., Bfv.I.1381/2014/7., EBH 2011.2395.). Ezért a felülvizsgálati eljárásban tévedésre mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozni is csak akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására (Bfv.I.725/2023/6., Bfv.III.910/2017/5., BH 2011.183.).

[27] A jogerős ítéleti tényállás azon tények összessége, amelyeket a jogerős határozatot hozó – jelen esetben a másodfokú – bíróság az ítékezésének alapjául elfogadott. Ez lehet az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által nem érintett, avagy a másodfokú bíróság által helyesbített, kiegészített vagy eltérően megállapított tényállás [Be. 591. § (1) bekezdés; Be. 593. § (3) bekezdés]. Amennyiben a másodfokú bíróság a tényállás helyesbítése során új vagy eltérő tényeket állapít meg, úgy azok – a tényállás kiegészítése esetén az elsőfokú ítéletben megállapított tények mellett, a tényállás helyesbítése esetén az első fokon megállapított tények helyett – jelentik a jogerős ítéleti, felülvizsgálat alapját képező tényállást (Bfv.II.1233/2023/8., EBH 2011.2385.I.). Az irányadó tényállás részét képezik a bíróságoknak az ítélet indokolásában megtett tényből vont ténybeli következtetései is, amely a bíróságnak ugyancsak ténymegállapító tevékenysége, és ide tartoznak az ún. tudati ténynek tekinthető történeti tények is (Bhar.I.1375/2022/5., Bfv.II.1692/2017/6., BH 2011.3.II., BH 2005.167.).

[28] Ennek megfelelően az indítvány elbírálása során elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a jogerős ítéleti tényállásból a tévedés mint büntethetőséget kizáró okra vont jogi következtetés ténybeli alapjai kitűnnek-e.

[29] 3. A Btk. 20. § (1) bekezdése alapján nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott. Ténybeli tévedésről akkor beszélünk, ha a tényállásszerű cselekményt megvalósító személy tudata az elkövetéskor nem fogta át a konkrét bűncselekmény törvényi tényállásának valamennyi tárgyi oldali ismervét. A ténybeli tévedés akkor zárja ki a büntetőjogi felelősséget, ha az olyan tényállási elemre vonatkozik, amit a szándékosságnak át kell fognia (Bfv.III.456/2020/33.).

[30] A Btk. 236. § (1) bekezdése szerint járművezetés ittas állapotban bűncselekményét az követi el, aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet. Jelen esetben a bűncselekmény tényállási elemei, azaz megállapíthatóságának feltételei közül az irányadó tényállás tartalmazza, hogy a terhelt közúton, ittas állapotban, gépi meghajtású járművet vezetett {elsőfokú ítélet [11] bekezdés} és a cselekmény idején a terhelt szervezetében 0,69 g/l véralkohol koncentráció volt {elsőfokú ítélet [15] bekezdés}.

[31] Ezek tehát azok a tények, amelyekkel kapcsolatban a terhelt tévedése a Btk. 20. § (1) bekezdésében írt büntethetőséget kizáró okot – elméletileg – megalapozhatná. E körülményekkel kapcsolatos tévedésre okot adó ténybeli alapot a jogerős ítéleti tényállás nem tartalmaz; a terhelt nyilvánvalóan tudta, hogy hol (közúton), mit (gépi meghajtású közlekedési eszközt) és milyen mennyiségű alkohol elfogyasztása után vezet.

[32] A jogerős ítélet azonban maga sem ezen tényállási elemek valamelyikével kapcsolatos tévedésre hivatkozott. A Miskolci Törvényszék álláspontja szerint a terhelt – 2020. augusztusában, az elkövetés idején – abban a kérdésben volt tévedésben, hogy a járműve nem olyan gépi meghajtású jármű, amellyel a szóban forgó bűncselekmény elkövethető {másodfokú végzés [75] bekezdés}.

[33] Ez pedig nem a terhelt büntetőjogi felelősségét megalapozó – fent felsorolt – tények valamelyikére, hanem a cselekmény jogi megítélésére vonatkozik; a másodfokú bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségének hiányát arra alapította, hogy a terhelt nem tudta, miszerint az adott közlekedési eszköz közúton, ittas állapotban való vezetése bűncselekményt valósít meg.

[34] Ennek megfelelően a tényállást is olyan körülményekkel egészítette ki, amelyek nem cselekménye egyes tényeire, illetve az azokkal kapcsolatos tudattartalmára, hanem az általa tanúsított magatartás jogi megítélésével kapcsolatos ismereteire, valamint azok forrásaira vonatkoznak.

[35] A Miskolci Törvényszék a tévedés ténybeli voltára vonatkozó álláspontjának indokolása során tévesen hivatkozott a BH 1998.408. számon megjelentetett eseti döntésre; az abban foglalt jogi álláspontot megalapozó tényállás jelentős körülményben tér el a jelen ügytől. A hivatkozott ügyben a tévedés nem önmagában az elkövetés tárgya (lőfegyver) jogi jellegének megítélése, hanem az azt megalapozó külvilági (fizikai, objektív, észlelhető) tény, a fegyver csőtorkolati energiájának – műszer nélkül, laikus által nem is megállapítható – mértéke kapcsán állt fenn.

[36] Jelen ügyben viszont nem szerepel hasonló külvilági tény, aminek a terhelt általi téves megítélése vezethetett volna ahhoz, hogy a saját magatartását nem vélte büntetendőnek. A terhelt által vezetett elektromos roller gépi meghajtású volta vitán felül áll, a tényállás maga sem tartalmaz olyan tényadatot, hogy a terhelt ezt tévesen mérte fel, mint ahogy az sem vitatható, hogy ezen járművet közúton, ittas állapotban vezette.

[37] Ehhez képest a másodfokú bíróság által a terhelt felmentésének alapjául tekintett körülményt – már most hangsúlyozva azt, hogy a társadalomra veszélyességben való tévedés nem azonos a jogszabály tartalmában való tévedéssel – a társadalomra veszélyességben való tévedés körében kell vizsgálni, ahogy azt az elsőfokú bíróság tette.

[38] 4.1. A Btk. 20. § (2) bekezdése szerint nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, és erre a feltevésre alapos oka van.

[39] A társadalomra veszélyességben való tévedés azt jelenti, hogy az elkövető téves tudata azt eredményezi, hogy cselekményét – a valósággal ellentétesen – nem tartja veszélyesnek a társadalomra. E kategória a cselekmény jogi megítélésének ismereténél jóval bővebb. A társadalomra veszélyesség tudata alatt egyaránt értendő akár a cselekmény jogellenességének, akár a társadalmi megítélésének tudata, vagy a cselekményhez kapcsolódó erkölcsi rosszallás ismerete. Az elkövetőnek a magatartása tilalmazott voltát kell felismernie. Ebből következően a társadalomra veszélyességben való tévedést kizárja a cselekmény jogellenességének, erkölcsellenességének, társadalmi helytelenítésének, vagy ezek bármelyikének a felismerése (vö. BH 2003.443.).

[40] Ezen túl további konjunktív feltétele a szóban lévő büntethetőséget kizáró ok megállapíthatóságának a tévedés alapos oka.

[41] Jelen esetben mindkét törvényi feltétel hiányzik.

[42] Az elsőfokú bíróság elfogadta a terhelt azon védekezését, mely szerint abban a tudatban volt, hogy cselekményének társadalomra veszélyessége hiányzik. Érvelt az elsőfokú

bíróság azzal, hogy a vádbeli időben nem volt teljesen pontos a jogi szabályozás arra nézve, hogy ténylegesen milyen eszköz az elektromos roller, az hová sorolható be a megnevezése szerint. Nem volt cáfolható, hogy a terhelt tudata nem fogta át azt, hogy olyan járművel közlekedik, amellyel ittas állapotban bűncselekményt valósít meg. Az elsőfokú bíróság azért fogadta el a terhelt védekezését, mert a terhelt olyan személytől, szervtől kapott téves jogi tájékoztatást, akinek vagy aminek a véleményében okkal bízhatott {elsőfokú ítélet [50] bekezdés}.

[43] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást a másodfokú bíróság egészítette ki azzal, hogy a terhelt abban a tudatban vezette a tulajdonát képező, 250 watt teljesítményű elektromos rollert, hogy arra vonatkozóan korábban mind az általa megkeresett biztosító társaságtól, mind pedig a rendőr ismerőseitől azt a tájékoztatást kapta, hogy az elektromos roller jogi helyzete nincsen szabályozva, arra biztosítás nem köthető, s miután az nincsen nevesítve jogszabályban gépi meghajtású járműként, használhatja azt abban az esetben is, ha a vezetés megkezdése előtt szeszes italt fogyasztott {másodfokú végzés [28] bekezdés}.

[44] A másodfokú bíróság azzal is érvelt, hogy közlekedési igazgatási jogszabály leírva még a határozata meghozatalának idején sem tartalmazza azt, hogy az elektromos roller gépi meghajtású járműnek minősül és hivatkozott a belügyminiszternek az Országgyűlésben képviselői kérdésre adott – ugyancsak a jogi szabályozás hiányosságára utaló – válaszára is. Kitért arra is, hogy tekintettel arra, miszerint a KRESZ 1. számú függelékének a közúti járművekkel kapcsolatos fogalmakat tartalmazó II. pontjának r/1. alpontja a kerékpár olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti, így az e meghatározásban szereplő teljesítményt egybevetve a saját elektromos rollere teljesítményével a terheltben – laikusként – okszerűen kialakulhatott az a tudat, hogy az elektromos rollere a motoros rásegítésű kerékpárnál nem lehet komolyabb jármű.

[45] Az eljáró bíróságok a fentieket tekintették a ténybeli – valójában, a korábban írtak szerint a társadalomra veszélyességben való – tévedés alapjának és a Miskolci Törvényszék ennek tényállási alapjaként rögzítette a határozatának [28] bekezdésében írt tényállás-kiegészítést.

[46] 4.2. A Kúria előrebocsátja, hogy osztotta a felülvizsgálati indítvány azon álláspontját miszerint, ha szerepelne is a történeti tényállásban az a körülmény, hogy a terhelt az általa vezetett járműről azt gondolta, hogy az nem tartozik a KRESZ-ben meghatározott gépi meghajtású járművek közé, az is csak jogszabály tartalmában való tévedést jelenítené meg, ami a társadalomra veszélyességben való tévedés jogi kategóriáján belül nyerhetne értékelést, nem pedig ténybeli tévedésként.

[47] A társadalomra veszélyességben való tévedés mint a büntethetőségi akadály még nem valósul meg azért, hogy az elkövető nincs tisztában a jogszabályok vagy a joggyakorlat konkrét tartalmával, vagy egy helyzetet jogilag bizonytalannak tekint. Ismételten utal a Kúria arra, hogy a tényállásban rögzítettek szerint is arról kapott tájékoztatást a terhelt, hogy a megkérdezettek szerint az elektromos roller megítélése, jogi helyzete számukra bizonytalan.

[48] A jogi szabályozás bizonytalansága azonban nem jelenti azt, hogy a védett jogtárgyat veszélyeztető magatartás a társadalomra nem veszélyes.

[49] Ezzel szemben a szeszes ital fogyasztását követően kialakult vagy lehetségesen kialakuló élettani hatások közismerten veszélyt jelentenek a járművezetés során a járművezető vezetői képességeire. A terhelt számára sem lehetett kétséges, hogy az elektromos rollerrel való közlekedés vezetői készségeket igényel, így annak ittas állapotban való vezetése közlekedésbiztonsági szempontból veszélyes és társadalmilag helytelenített.

[50] 4.3. Emellett a bíróság jogerős ítéletében a terhelt felmentését megalapozó tudattartalma nem tekinthető alapos okból származónak sem.

[51] A vonatkozó bírói gyakorlatot áttekintve megállapítható, hogy a társadalomra veszélyességben való tévedés okát a bíróság alaposnak találta, amikor a terhelt

– az ügyvéd jogszerűtlen tanácsa alapján – a tanács jogszerűségében bízva – követett el bűncselekményt [Bfv.I.1600/2017/7. (BH 2018.216.II.)],

– az önkormányzat jegyzője – aki a feladatkörében eljárva a bejelentett lakcím valódiságának ellenőrzésére is köteles – annak ismeretében adott olyan felvilágosítást, miszerint a beköltözés előtti bejelentésnek nincs jogi akadály, hogy tudja, a lakcím bejelentésére tényleges beköltözés nélkül kerül sor, egyben a bejelentkezés megtörténtét is előmozdítja [Bfv.I.393/2013/6. (BH 2014.1.)], illetve

– a terhelt a csak szándékosan elkövethető adócsalást úgy követte el, hogy a büntetőjogi keretrendelkezést kitöltő adójogszabályban az adóhatóság határozatának tartalmára figyelemmel tévedett (BH 2004.311.II.).

[52] Megállapítható tehát, hogy a következetes bírói gyakorlat akkor tekinti a terheltnek a társadalomra veszélyesség ismeretének hiányát egyébként kimerítő tudattartalmát – alapos okból származónak, ha az a hivatásszerűen jogi tanácsadást végző személy [vö. 2017. évi LXXVIII. törvény 2. § (1) bekezdés c) pont] vagy az ügykörében eljáró hivatalos személy vagy szerv hivatalos tájékoztatásán alapult.

[53] A jelen ügyben a társadalomra veszélyességben való tévedés alapos okát az elsőfokú bíróság „rendőr ismerősöktől”, illetve a biztosítótól kapott téves tájékoztatást alapul véve állapította meg.

[54] A fentiekkel szembe állítva azonban nyilvánvaló, hogy ismeretlen személyazonosságú, beosztású és végzettségű rendőrök magántermészetű, nem szolgálati viszonyban kinyilvánított, nem is konkrét ügyre vonatkozó, hanem általános jellegű véleménye a hatóság hivatalos közlésének nem tekinthető. Ugyancsak nem tartalmazza az ítéleti tényállás, hogy a terhelt melyik biztosító, milyen beosztású munkatársától és milyen jogviszony keretében kapott tájékoztatást. Az azonban nyilvánvaló, hogy a biztosító kizárólag az általa nyújtott szolgáltatásokkal (ideértve azok jogi háttérét is) nyújthat tájékoztatást és nem foglalhat állást például arról, hogy az elektromos roller ittas állapotban való vezetése bűncselekményt valósít-e meg. Ehhez képest a tényállásban írtak közül a biztosító kizárólag azzal kapcsolatban adhatott hivatalos tájékoztatást, miszerint az elektromos rollerre biztosítás nem köthető. Ez azonban semmiféle összefüggésben nem áll azzal, hogy az elektromos roller ittas állapotban vezethető-e; ebben a kérdésben a biztosító bármely munkatársa is legfeljebb a magánvéleményét nyilváníthatta ki, ami a társadalomra veszélyességben való tévedésre nem nyújt alapos okot.

[55] Következésképp az alapos ok megállapítására a másodfokú bíróság által elvégzett tényállás-kiegészítés sem adott ténybeli alapot.

[56] 5. A másodfokú bíróság azon érve pedig, miszerint a terhelt a KRESZ elektromos kerékpárra vonatkozó szabályozása alapján is tévedésben lehetett az általa vezetett elektromos roller kapcsán, valójában éppen a tévedés hiánya ellenében ható érv.

[57] Az elektromos kerékpár kapcsán ugyanis a Kúria már a jelen cselekmény elkövetését megelőzően évekkel korábban, számos döntésében kifejtette, és annak kapcsán következetes bírói gyakorlat is alakult ki, miszerint elektromos kerékpárral a 2013. július 1. napját megelőzően hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 188. §-a szerinti ittas járművezetés, illetve a hatályos Btk. 236. §-a szerinti járművezetés ittas állapotban bűncselekménye – a beépített erőgép teljesítményétől függetlenül – elkövethető, az a jármű KRESZ szerinti járműkategóriába sorolásával semmiféle összefüggésben nincs.

[58] Különbség csupán annyiban állt, hogy a korábbi Btk. alapján az elektromos kerékpár ittas vezetése miatt járművezetéstől eltiltás nem volt kiszabható, mert azt a korábbi Btk. 58. § (1) bekezdés a) pontja csak az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével elkövetett bűncselekmény esetén tette lehetővé, a hatályos Btk. 55. § (2) bekezdése azonban arra járművezetés ittas állapotban elkövetése esetén már önálló, a vezetés engedélyhez kötöttségétől független (és főszabályként kötelező) jogcímet ad.

[59] A vezetett jármű kategóriába sorolása pedig a korábbi és a hatályos Btk. alapján sem volt soha a bűncselekmény megvalósulásának feltétele; azt mindkét törvény – ebben a körben – kizárólag a vezetett jármű gépi meghajtású mivoltához kötötte.

[60] A Kúria pedig már ezen, az elektromos kerékpár ittas állapotban való vezetése kapcsán hozott határozataiban is következetesen kifejtette, hogy gépi meghajtású – minden egyéb körülménytől függetlenül – az a jármű, amelyet gép hajt (Bfv.II.623/2011/5., Bfv.II.547/2012/5., Bfv.II.1106/2012/5., Bfv.II.127/2018/5.). Ennek a követelménynek az elektromos roller is – motorjának teljesítménytől függetlenül – maradéktalanul megfelel.

[61] Ekként az elektromos kerékpár vezetése kapcsán már a Kúria korábbi határozatai és a következetes ítélkezési gyakorlat szerint is egyértelmű volt, hogy az ittas járművezetés kapcsán azokat a közúti járműveket kell gépi meghajtásúnak tekinteni, amelyeket beépített erőgép hajt. Ez a járműkategória nem azonos a KRESZ 1. számú függelék II. pontjában írt „gépjármű” kategóriával, annál sokkal szélesebb értelmű, így ide tartozik a mezőgazdasági vontató, a lassú jármű, a segédmotoros kerékpár és a villamos is. A Btk. értelmében azonban ezek is gépi meghajtású járművek, amelyeknek közúton szeszestől befolyásolt állapotban történő vezetése megalapozhatja a járművezetés ittas állapotban bűncselekményének megállapítását, tehát ez jóval tágabb járműkategóriát ölel fel. A járművezetés ittas állapotban pedig elkövethető bármiféle gépi meghajtású, közúti szállító- vagy vontatóeszköz vezetésével, kivéve a jármű fogalma alól a KRESZ 1. számú függelékének II/a. pontjában kifejezetten kivett közlekedési eszközöket.

[62] Következésképp az elektromos kerékpár ittas állapotban való vezetésének jogi szabályozása és az arra vonatkozó egységes joggyakorlat nem adott alapot a társadalomra veszélyességben, de még a jogellenesség ismeretében való tévedésre sem.

[63] A Btk. 236. § (1) bekezdésében írt bűncselekmény elkövetési eszköze – további korlátozás nélkül – a gépi meghajtású jármű. Közömbös a gépi meghajtást biztosító erőgép hajtóanyaga, teljesítménye és az adott járműre más vonatkozásban irányadó jogi szabályozás is. Ezért a járművezetés ittas állapotban kapcsán a szóban lévő gépi meghajtású járműveknek az említettek alapján történő, bármiféle további megkülönböztetésének törvényi alapja nincs.

[64] 6. Az irányadó tényállás szerint a terhelt tisztában volt azzal, hogy az elektromos rollerét elektromos motor hajtja, ezáltal az gépi meghajtású jármű. Ugyancsak tisztában volt azzal is – ahogy azt az irányadó tényállás is rögzítette –, hogy a gépi meghajtású járművét közúton, ittas állapotban vezeti.

[65] Ekként a ténybeli tévedése az ügy releváns körülményeit illetően nem állapítható meg. A terheltnek fel kellett ismernie cselekményének a közlekedés biztonságára veszélyes voltát és az ebben való tévedésre nem adhat alapos okot más, ismeretlen magánszemélyeknek a terhelttel közölt véleménye sem; az elektromos kerékpárra vonatkozó szabályozás és az arra vonatkozó joggyakorlat pedig éppen a cselekmény büntető jogszabályba ütköző voltát közvetítette. Így a megállapított tényállásból nem tűnik ki olyan körülmény sem, amely alapján a terheltnek a társadalomra veszélyességben való tévedésre alapos oka lett volna.

[66] Az eljáró bíróságok anyagi jogszabályt [Btk. 20. § (1) és (2) bekezdés] sértettek, amikor a terhelt javára tévesen értékelték a tévedést mint büntethetőséget kizáró okot és ez az anyagi jogszabálysértés vezetett a terhelt felmentéséhez.

[67] A fentiekre tekintettel a Kúria az első- és másodfokú bíróság határozatát a Be. 663. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[68] Az eljárást a tárgyalási szaktól kell megismételni a Be. LXXVIII. fejezet előírásai szerint.

[69] A Miskolci Járásbíróság, hasonlóan a Miskolci Törvényszékhez, az ügyben már két ízben a büntető anyagi jog szabályait sértő álláspontra helyezkedett. Ezért a Kúria a Be. 611. § (2) bekezdése alapján – a Be. 653. § (1) bekezdésére és a Be. 617. §-ára való utalással – a bírói meggyőződés tiszteletben tartásának biztosítása és az elfogulatlan döntés feltétlen garantálása érdekében elrendelte, hogy az ügyben a megismételt elsőfokú eljárás során más, a Miskolci Járásbírósággal azonos hatáskörű bíróság járjon el.

[70] **IV.** A Kúria határozata ellen fellebbezésnek a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel, felülvizsgálatnak pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2024. november 14.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzinger Márton s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.757/2024/6. számú végzése 2024. november 14-én végleges.

Budapest, 2024. november 14.

Dr. Somogyi Gábor s.k.
a tanács elnöke